

hensigtsmæssigt, hvis terrorister eller potentielle terrorister sådan hver anden dag kunne ringe og spørge: Hvad står der om mig i jeres arkiver? – og ud fra det så ligesom kunne agere og indrette sig efter, hvad efterretningstjenesten ved om de mennesker, som den af gode grunde er nødt til at holde øje med. Det kan man selvfølgelig ikke, og det tror jeg heller ikke der er nogen der er uenige i.

Men så opstår der de situationer, at PET's arkiver jo også historisk kan være interessante. Og i den forbindelse kan det også for nogle mennesker være interessant at få at vide, om man på et tidspunkt har været registreret i PET's arkiver, om man på et tidspunkt har været genstand for en nærmere undersøgelse.

Kl. 22.15

Forslagsstillerne foreslår her, at i det omfang, man får afslag på at få indsigt i arkiverne, skal det være muligt at oprette et ankenævn, hvortil man kan anke.

Den del af forslaget er vi ikke enige i. Vi er meget enige i ministerens betragtninger om, at det er hensigtsmæssigt, at en eventuel anke går til den relevante fagminister, når vi taler om at få indsigt i de arkiver, der kan være i den offentlige sektor, således at vi har den parlamentariske kontrol med, hvad det er, der foregår, og det kan vi jo kun opnå på den måde.

Så er der den anden del af forslaget, der handler om, at man som borger skal have ret til at vide, hvad det er, der står i arkiverne, i samme omfang som man har det f.eks. i Norge og Sverige.

Jeg vil godt sige, at jeg ikke tror, at vi behøver at sammenligne os med nogen. Jeg tror godt, vi kan tage debatten selv. Og der synes jeg alt andet lige, at Enhedslisten peger på et problem, og det er et problem. Det er et problem, når det kan lade sig gøre for f.eks. forskere og historikere at gå ind i nogle arkiver og se, hvad der står om enkeltpersoner, og oven i købet i visse tilfælde gå ud og offentliggøre, hvad der står om enkeltpersoner, når de samme enkeltpersoner ikke har en tilsvarende adgang til at se: Hvad står der om mig i arkivet?

Det er retssikkerhedsmæssigt et problem, for man har jo selv sagt ikke skyggen af chance for at kunne forsvare sig mod noget, som måske er forkert, som måske er rigtigt, men er misforstået, for det er jo som at slås med bind for øjnene på en bælgravende sort nat.

Det duer jo ikke, og derfor er det også godt, at der er nedsat et udvalg, det såkaldte Wendler

Pedersen-udvalg, som skal se på, om vi ikke skulle prøve at have et sæt generelle spilleregler, der handler om PET, efterretningstjenesten, således at vi har nogle klare spilleregler, som både vi her i Folketinget og også borgerne kan forholde sig til og vide: Hvad er op og ned? Hvad kan man? Hvad kan man ikke?

Desværre sidder det udvalg og venter på et andet udvalg, nemlig PET-kommissionen, og så længe den ikke er færdig, kan Wendler Pedersen-udvalget heller ikke blive færdige. Det er problematisk, for i mellemtiden står borgerne og kan ikke få den retssikkerhed, som de har berettiget adgang til eller burde have, mens forskerne og historikerne kan.

Derfor er det vores opfattelse, at indtil vi har en afklaring af det her spørgsmål, bør man være meget tilbageholdende med at give forskere og historikere adgang til arkiverne.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Da den radikale ordfører, hvad angår forholdene omkring efterretningstjenesten, fru Elisabeth Arnold, ikke kan være her, skal jeg læse hendes tale op, og den lyder således:

Enhedslisten skal have ros for dette forslag, som får Det Radikale Venstres støtte. Den direkte anledning til fremsættelsen af forslaget er, går vi ud fra, den fadæse, som er blevet åbenbar, efter at professor Bent Jensen i dagspressen har anklaget en navngiven person for at være KGB-spion, uden at den pågældende person har kunnet få adgang til de oplysninger om sig selv, som Bent Jensen havde fået adgang til af PET.

Bent Jensens arkivadgang var angiveligt betinget af visse tavsheds klausuler, men dem har professoren tilsyneladende set stort på og dermed bragt den anklagede i en helt uholdbar situation: ingen adgang til det materiale, der begrundet anklagen, og ingen mulighed for at tage til genmæle eller forsvare sig. En skamplet i et retssamfund.

Efterfølgende har PET måttet give den anklagede adgang til visse af dokumenterne, på trods af at dette er imod tjenestens sædvanlige praksis. Det fremgår af nogle af de svar, som allerede foreligger fra Justitsministeriet, og – kunne jeg uden for oplæsningen tilføje – det fremgår jo også af det, justitsministeren har sagt her fra Folketingets talerstol i dag.